

x x x x x x x x x x x x x x x
 x Voknovinám je možno x
 x psát /nejlépe doporu- x
 x čeně/ na tyto adresy: x
 x Čuňas x
 x František Stárek x
 x U Zvonařky 15 x
 x Praha 2 - Vinohrady x
 x Magor x
 x Ivan M. Jirous x
 x Stará Říše 33 x
 x Bondy x
 x Zbyněk Fišer x
 x Nerudova 51 x
 x Praha 1 - Malá Strana x
 x x x x x x x x x x x x x x x

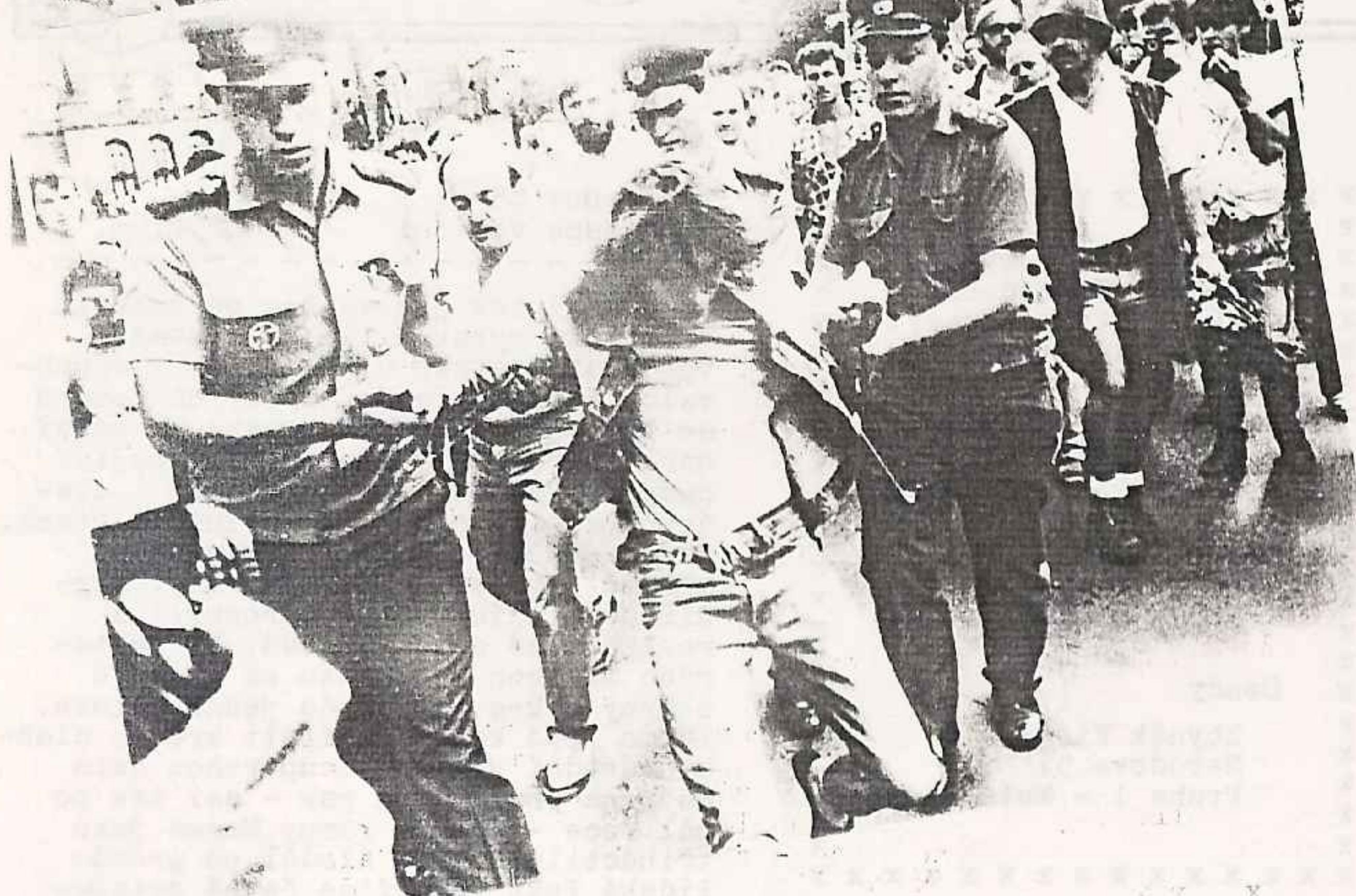
10

21. srpna 88 -
Že nejsme vopice!

P.Bm.

Když tak jdu vzhůru po dnešním Václaváku vybavují se mi v paměti vpodstatě dětské vzpomínky - z chuchvalců černého kouře naftových motorů se tu vynořuje kolona tanků na přídi označených bílým pruhem. Skřípající pásy pod sebou drtí obrubníky i dlažební kostky chodníků na žulový prach. Vidím ohnuté pouliční lampy a pár stromů vyvrácených i s kořeny. Slyším praskající plech karoserií a roztržštěná skla výkladů. Na některých místech Václaváku se olejové skvrny a krev slily do jedné kaluže. Přímo "pod koněm" stírali krev z dlažby národní vlajkou zcupovanou jako hadr na podlahu. A pak - asi tak po půl roce - jsem z rampy Muzea jako třináctileté dítě hleděl po proudu lidské řeky valící se černě zataženým náměstím při Palachově pohřbu. A dál, dál se mi to tu jen tak slejvá dohromady, jako by se tu už nic nedělo.

20. srpna 88. Sobota - 18. hodin. Je nečekaná a nesrpnová "kosa". Počasí pod psa. Liják. U sloupů, pod lešením, u stánků, na nárožích, při vstupech do pasáží, na každém dvacátém metru po dvou či po třech v šustácích promoklí policajti. Vzhůru a zas dolů, kolem náměstí krouží /asi tak v půlminutových intervalech/ auta bezpečnosti jedno za druhým. Když na Václavák vjede auto západní poznavací značky, okamžitě ho následují. S nimi čas od času i estébácké volhy a estébácké taxíky - velení. Pod sochou sv. Václava, dekorovaném kromě

figur českých svatých ve čtyřech rozích také kordónem uniformovaných policistů na straně čelní, se vytvořil shluk asi stovky lidí. Když přicházím blíže, mohu slyšet přes záda toho malého shromáždění, že se zde diskutuje v nepřestávajícím lijáku o stažení sovětských vojsk "dočasně umístěných na území republiky", a to pokud možno současně se stažením "dočasně instalovaných" představitelů normalizačního režimu z území Československa. Chvílemi se ozývá spontánní potlesk, čas od času se uniformované orgány vedené neuniformovanými pokouší někoho ze shluku lidí vytrhnout a odvést ke služebnímu vozu. Jsou to většinou reakce na pokusy uspořádat v tomto shromáždění podpisovou akci. Pár set lidí přihlíží z chodníků, náměstí jinak poloprázdné, nálada veskrze - a snad i příznačně - chmurná. Dokonce i promoklé orgány, resp. promoklí orgáni, nazuzují pro potřeby druhého programu německé televize /ZDF/ trpitelsko-mučednické výrazy.

Dá se říct, že ve čtvrtek tu měli podstatně veseleji, a nejde jen o počasí. To když tady "pod koněm" několik dobrovolníků Italské radikální strany rozvinulo protestní transparent a začalo průchozím rozdávat letáky. "Provokační akci včas zmařila hlídka VB přivolána čs. občany" /vybavenými průkazy StB, nepochybne/ - tak komentovala několikavteřinový šot z protestní akce italských radikálů téhož dne večer česká televize. Při pohledu na zabavené letáky a propagační plakáty, tak jak je ukázala čs.TV, nabízejícími především odhalenou chladnou krásu Ilony Stalerové, bělovlasé hvězdy italských sex-filmů a zástupkyně Radikální strany v italském parlamentu, se však nabízí otázka, zda to spíš nebyl pokus vyprovokovat ze spánku, z letargie a z prekérní akce-neschopnosti českou veřejnost: Švejkové, kam až jste to zašli, když za vás musí kaštany z ohně vytahovat italské porno hvězdy /navíc s oholeným ohněm/?

21. srpna 88. Neděle - 17. hodin a dál. Léto se vrátilo do Prahy. I přes všemožná /fantazii se meze nekladou/ "opatření" SNB i StB k dvacátému výročí srpnových událostí /rovnající se prakticky vyhlášení Prahy obleženým městem/, nepodařilo se "velení" ani po dobrém ani rozkazem přemluvit počasí, aby pracovalo pro ně i dnes. Slunce zaplavuje ulice města a s ním i lidí, tisíce turistů i domácích "luftáků". Je zřejmé, že čím více lidí na procházce Prahou zaplní Václavák, tím více "korektnosti" budou vyžadovat i "opatření" proti případným pokusům veřejnosti připomenout si pietně srpnové trauma z roku 1968 u sochy sv. Václava kolem 18. hodiny. I "velení" cítí tíži pohledů oněch patnácti televizních štábů pozorujících úspěchy dvacetiletí normalizace. Za rádoby klidnou tváří je cítit špatně maskovanou nejistotu a z ní plynoucí agresivitu moci, a to i na ulici. Tak jako včera kráčím od Můstku vzhůru náměstím ke sv. Václavovi - rozestavění policistů po ulicích se nezměnilo, kolotoč aut bezpečnosti snad ani neprestal. To, co se změnilo dnes, je počasí a s ním snad i atmosféra - "pod koněm" je už značně živo. Oproti včerejšku je tu o pár stovek lidí více ve shluku kolem diskujících a také "zóny klidu" na ostrůvku vedoucím od pomníku dolů jsou plné lidí, naslouchajících a pozorujících. Plná diváků je i rampa Muzea. Při bližším pohledu na ty davы lidí, které se promenují po obou březích Václaváku, se zdá, jako by nahoru obtékaly sochu sv. Václava a vraceli se zpět a pak zase vzhůru. Čím dál více lidí se na chodnících zastavuje a čeká, co se bude dít. S těžko potlačovanou nervozitou čekají i desítky /možná sta/ tajných - nejspíš se sebezapřením naplňující direktivu "zatím nezasahovat". Prozrazuje je nejen specifická "image", jakýsi celkový účin jejich nenápadnosti, sebejistoty, oblečení, pohledů, gest, pohybů očí i rukou, ale i to - a tak tomu je právě nyní, když většina okolostojících souhlasně tleská odesvou na prohlášení zaslechnutá ze shluku protestujících - jak demonstrativně odmítají tleskat a skřípou přitom zubama. I pro ně je to situace nezvyklá. A zatímco velení těchto "referentů" nasazených mezi lidí objíždí náměstí ve dvou běžových volhách opentlených anténami, kluci z Nezávislého mírového sdružení znova připomínají davu, a to s obdivuhodnou a neúnavnou obětavostí už několik hodin, proč se tu dnes všichni vlastně sešli. My i estébáci. V ovzduší začíná být cítit přehuštěnost policejních spojení na těch nejkratších vlnách. I přes veškerou dosavadní zdrženlivost ze strany orgánů a jejich velení je citelná neuvěřitelná hustota jejich

"opatření". Hlavní oko velení, pozorovací kamera instalovaná na nejbližším sloupu, značně dynamicky a neklidně přejíždí sem a tam a snímkuje scénu i tváře přítomných o sto šest. Klid před bouří? V jeden moment dochází uprostřed shromáždění a pak i mimo k potyčce kvůli podpisovým archům /znovu se začínají sbírat podpisy pod prohlášení/. Dva orgány svírající v rukou obušky pronásledují jednoho z aktivistů ulicí mezi davem lidí. Znicehož nic je tu výbušná atmosféra - shromáždění se proti zákroku rezolutně bouří, stovky lidí na protest pískají. Oba orgány na chvíli znejistí, rudnou a pro pocit jistoty se chytají za štítky svých služebních čepicí. Orgány "šedého moru" dostávají pokyn bránit lidem, aby si stoupali na lavičky a betonové květináče. Odkudsi symbolicky na povel vypochodovali dva zasloužilí milicionáři v parádních nedělních uniformách, vyhlížející jako generálové letectva. Turisté i domácí se pokoušejí fotit. Jedenho z fotografů, který se zřejmě skutečně specializoval na momentky "referentů" v davu, odvádí na pokyn civilisty uniformovaný orgán ke služebnímu vozidlu. Do prostoru kolem sv. Václava a nejbližšího okolí se shromáždilo už takové množství lidí, a mezi nimi i zahraničních návštěvníků, novinářů a zpravodajů, že klasický zásah proti zárodku demonstrace - obušky a antony - se pro tuto chvíli zřejmě jeví i velení jako naprosto nevhodný. Realizační týmy "referentů" se alespon snaží u všeho být, oko kamery šilhá sem a tam a křeče v objektivu jako by dotvrzovaly nervozitu těch tam někde na druhé straně. Kam vlastně přenáší tohle oko obraz? Přímo na Bartolomejskou nebo na městský výbor strany nebo ještě výš? Nejspíš do nějakého krizového štábku, kde se teď vařej ve svých bílých košilích všichni za jednoho. Stovky lidí, a já s nima, skandují teď "Dejte nám svobodu - dejte nám svobodu" a tleskají přitom do rytmu. Košile "velení" se budou muset potit ještě víc - je asi půl osmé a shromáždění lidí pod sochou sv. Václava začíná zpívat hymnu a spontánně, jaksi samospádem, se dává do pohybu dolů po pravé straně Václavského náměstí. Pár hlasů mělo stejný nápad zavolat lidem nad hlavy - "Na Staroměstské náměstí!". Nejdřív stovky dosud přihlížejících, pak i tisíce dosud korzujejících náměstím se přidávají a "řeka" je unáší dolů k Můstku.

V momentě překvapení a nastalém zmatku nejsou referenti schopni zajistit nic než to, že se /chlapi středního věku svírající svoje "buzzer-taštičky a aktovky/ řadí za sebe a husím pochodem, spěšným krokem snaží dohnat průvod přibývající na síle, aby ho samostatně doprovázeli po levé straně vozovky. Málokdo z diváků fascinovaných vývojem událostí i tím, jak průvod střídavě zpívá a vytleskává svá poselství /"Češi, pojďte s námi!", "Rusové domů!", "Svobodu - svobodu!"/, si všímá téhle tragikomické estébácké exhibice. Ostatně v historické chvíli ... Zkouším za chůze v tomto protestním průvodu, který se po dvou dekádách znova dal na chvíli do pohybu, přemítat v rychlosti jak o historických okamžicích, a historičnosti/?/ okamžiku tohoto, tak o jakémisi vlasteneckém patosu a opojení z jednosměrného pohybu svobodymilovné masy, tak i o tom, že lidi v tomhle průvodu - a já mám na mysli tu většinu mladých - vlastně zpívá národní hymnu zkráceně, a to ať naschvál nebo protože neznají text: "Kde domov můj, kde domov můj - Nad Tatrou sa blýská, hromy divo bijú atd." A centrální pasáž oslavující krásy Čech se vytratila a já si v ten moment říkám, že je to vlastně dobře - po dvou desetiletích normalizace! Na Můstku se průvod slévá do jednoho mohutného proudu /prý deset tisíc lidí/ a znova se tu skandovaně ozývá, a to zcela úmyslně provokativně, to, co reprezentanti posrpnového režimu asi uráží nejvíce - Dubčekovo jméno! I když skutečně asi o nic nejde - málokdo z těch stovek dvacetiletých v průvodu ví, jak vůbec vypadá/vypadá - estébákům hrají nervy. Odkudsi se nad hlavami lidí objevují i národní vlajky - spráteleň básník P. ji měl dosud omotánu kolem těla pod svěrem. Nyní ji nése nad hlavou a usmívá se přitom slavnostně jako César vstupující do dobytého města. Že by osvobození Prahy? "Vždyt víte dobře, že zas tak vo nic nejde," rozmlouvá za pochodu s básníkem P. jakýsi starší občan, "jde jen vo princip - vo to ukázat světu, že nejsme vopice!" Mladý básník P. nadšeně mává národní vlajkou a snaží se opakováně skandovat: "Nejsme vopice. Nejsme vopice." Škoda že se to nechytilo! Ale i tak, nad průvodem v těch chvílích nevisel těžký závěs vlasteneckého patosu, ale především opojná radost a smysl pro humor - historie

nehistorie. Ostatně c nic nejde ... Ať to dopadne, jak to dopadne, a jeden svobodný průvod Prahou stejně nic nezmění, můžeme si alespon od dychnout - ostudu a trapas se podařilo minimalizovat. Lid se pohnul z místa - o pár milimetrů.

Proud protéká Melantrichovou ulicí zvyklou na středověké chorály; ten dnešní roztleskaný k nim náladou nemá daleko. Potom průvod podteká podloubím jednu z budov stranického městského aparátu /naproti radnici/, z jejíchž oken se vyklání překvapení aparátníci v modrých košilích, a rozlévá se pomalu po dlažbě náměstí. Tisíce lidí teď obtékají pomník J. Husa - sousoší "vítězící Pravdy" - a kamenného mučedníka teď chrání, tak jako při přímém trestném kopu na fotbale, narychlo postavená zed. Zed sestavená z uniformovaných orgánů. A také těch několik hlučků estébáků připravených předem na náměstí se najednou semklo /jak symbolicky to vypadá!/ hájit Husa a Pravdu vlastními těly. Stojí teď na stupních pod sousoším a tváří v tvář tisícům vypadají najednou jak nazi v trní. Snad se najednou styděli až tak, že si museli /když né své práve tváře ve službě/ rukama chránit alespon přirození. Fakt - jako při fotbale - tak tam nazí stáli a předstírali, že si najednou mají spolu co říct. A pak je všechny ten protestující průvod rituálně v kruhu obešel i s celým pomníkem, zazpíval a zamával do objektivu tam připraveného estébáckého televizního štábu, ignorujíc přitom čumáky antonů vystrčené z Dlouhé třídy, a šlo se dál. Po krátké chvíli odpočinku a hledání stopy se nad náměstím ozval čísi hlas /nejspíš Historie sama, vzhledem k formě i obsahu/: "Na Hrad!". Bylo to tak trochu jakoby na divadle. Revoluce ze zákulisí zakřičela na scénu: "Vzhůru na Bastilu!" Dovedu si představit, že v uších "velení" to znělo jako "defenestrace" - zkrátka bylo po legraci. Referenti se rozeběhli k autům a k vysílačkám. Moc tu přes řeku - průvod skutečně značně bizarní: vedle pankáčů tu kráčí rodinka s malýma rozpustile tleskajícíma dětma, pár lidí, co šlo vyvěřit pejsky, tu jde ruku v ruce s mladými chartisty, několik nadšených trampů, které strhnul proud s plnou polní na zádech, vedle básníků ve svátečních černých košilích, za jakousi revolučně cupitající stařenkou kráčí dlouhým krokem Julian Nagley - dopisovatel Hlasu Ameriky z Vídni - s reportážním magnetákem přes rameno, lovící spontánní hlasa z průvodu. Vzorek rozhodně neodpovídající šablonovité představě rozvratných živlů a výtržníků, tak jak bezpochyby zítra či pozítří bude chtít prezentovat ČTK. Před pár minutami skončily televizní noviny - z oken, která se nad našimi hlavami otevřírají, mávají dolů příjemně šokovaní občané, kteří si právě v TV vyslechli, že v odpoledních hodinách se sešel u sochy sv. Václava hluček provokatérů - pod okny se jim valí několikati-sírový dav skandující "Češi, pojďte s námi!" Palachovo náměstí otevří dnes obzvláště kýčový pohled na rudými červánky zalité Hradčany - co však víc, i na policejní zabarikádovaný Mánesův most. Tudy, skrz policejní zátarasy, kordon orgánů s připravenými obušky a připravené klece antonů se tedy jít nedá. A tak, po krátkém váhání, obcházejíce ohledu plně trávníky parku, shromáždění znovusjeđnocené hlasa volajícími "Na Karlův most - ať jsme tam dřív než oni!" táhne podél Vltavy dál. Tisíce tváří postupují ke Křižovnickému náměstí. I tady, v podjezdu na Smetanova nábřeží a pod mostní věží čeká několik desítek orgánů, spíš však vyděšených než připravených zastavit nápor lidu. To je však jen na moment, protože po Karlově mostě, rozhánějíce přitom hlučky konsternovaných turistů, přijíždí s rozsvícenými světly konvoj policejních aut, hned za nimi spěšným krokem i hejno psovodů a po nich ještě dálší velice zdivočeles vyhlížející stádo uniformovaných orgánů s odjištěnými obušky. "Radši odtud hodně rychle zmizte - budou se tu dít hrozný věci," vyplivne jedna z těchhle goril, jako by už ve vzduchu cítila krev. Křižovnické náměstí začíná připomínat Papinův hrnec. Průvod je tady ze všech stran obestavěn služebními vozy VB, "velení" se rozhodlo ubránit mosty přes řeku za každou cenu. Škoda, mám pocit, že všechno mohlo vyústit po příjemné procházce průvodu Malou stranou do shromáždění na Hradčanském náměstí a pak /o co víc se snažit?/ po nějaké té podpisovce by se lid rozešel, kam komu libo ... Ne že by se dobrá nálada v průvodu začala kazit, vždyť třeba na příchod rozdivočelých služebních vl

čáků reagují lidé hromadně společným spontánním štěkáním ve směru na reprezentanty moci, ale je zřejmé, že policie začíná provokovat manévry vlastní arrogantské síly. Ostatně zdá se, že bude ještě hůř - na BBC právě oznámili, že protestní demonstraci k 21. srpnu na Puškinově náměstí v Moskvě brutálně rozehnaly speciální oddíly ministerstva vnitra. Nábřežím se znova nese společný zpěv značně přehlušující šum jezu na Vltavě. Přece jen se podařilo prorazit dál k Národnímu divadlu, ukazuje se, že heslo "V jednotě je síla!" tu nemá prázdný obsah. To však chápou i realizátoři "opatření", a protože /jak bylo možno okénkem vozu VB zaslechnout volání o pomoc/ "čelo průvodu se blíží k mostu 1. máje - situace je tady neudržitelná - pošlete nám sem rychle nějaký lidi!", přidávají se brzy k provizorně sestavenému kordonu orgánů na křižovatce u kavárny Slávie posily čerstvých mužů v antonech. Asi v devět hodin vpadá průvod do začátku něco kolem desíti policejních Avií pohotovostního pluku MV, ohlašujících se rozječelými sirénami. Bílé helmy, plexi-štity, půlmetrové obušky, slzný plyn a psí klece připravené pro "nenadálé hosty" z ulice. "Máme TO tady u divadla. Co s TÍM máme dělat? Příjem." - na služebních vlnách je rušno, zatímco optimismus neztrácející demonstranti skandují "Devítka! Devítka!" a "Česká tramvaj - česká tramvaj!" Hermetické policejní zátarasy totiž naprostoto znemožnily nejen další pochod, ale i průjezd tramvají. Hosté mají zákaz opouštět kavárnou Slávii. Připozdívá se. StB začíná uvažovat o tom, zda nasadit /tradiční/ provokátory s láhvema od rumu a prefabrikací "zranění příslušníků" dát záminku ke konečnému řešení. Jiní soudruzi se pomalu sjíždějí zpátky do služebních kanceláří, postavit na kafe a pak vyhrnout si rukávy na první dodávku materiálu: "Už jste si zakřičeli dost - teď tu budeme řvát MY!" Je něco kolem desáté a "základna" hlásí do terénu: "Tak to, chlapci, začínejte vybírat - nejdřív ty křiklouny a ty s těma vlajkama - pak ty další. A předvádět na oddělení podle obvodů."

21. srpen 88 - ten "dvacátý" - se tedy chýlí ke konci. Asi osmdesát lidí z průvodu končí na celých předběžného zadržení s příslibem paragrafu "výtržnictví" na kabátě. Dlouho očekávané /a také obávané/ kulaté výročí černého srpna r. 68 tedy máme za sebou. Co bude dál?

Fotbal nikoliv bez alkoholu

Vrána

Sobota 13. srpna. I přes veškeré výtržnosti na fotbalových stadionech světa se nepodařilo již předem anulovat zápas tohoto roku a historická klička v půlobratu zaznamenala výskok k jsoucnosti. Tři sudy pivna staly se velikým zvěstováním, že Alkoholband se nachází ve stavu příčetnosti, a tudíž termín předem daný bude s největší pravděpodobností dodržen.

Výkop byl stanoven na pravé poledne, jen se ještě musela ozrejmít a vyjasnit pravidla tohoto utkání. Byly zde návrhy hrát s několika míči a zápas mělo pískat deset rozhodčích, ale protože mezi aktéry panovala názorová nesourodost a hráče již trámal v područí alkohol, tak se hrálo nakonec podle příruček celosvětově platných pravidel. Pisateli tohoto článku je dodnes líto, že nehráli všichni přítomní proti všem, ale že hrálo na každé straně pouhých jedenáct hráčů, neboť již při počátečním rozpočítávání byl ze hřiště vykázán, a tudíž celý zápas absolvoval jen jako přihlížející. Aktivizoval se tedy pouhými několika desítky půllitrů a zhnuseně zíral, jak padá do plzenské brány jeden gól za druhým. Poločas skončil 5:0 ve prospěch mariánskolázeňských. V nastalé hodinové pauze jim bylo vyčiněno do sobců a byl jim dán striktní příkaz, že druhý poločas musí hrát pro diváky. Až do stavu 8:0 nerespektovali přání diváků, a proto byli diváky často vypískáváni. Až poté, kdy několik plzeňských kohoutů lapalo bezmocně po dechu a museli být nahrazeni mariánskolázeňskou druhou garniturou, se situace začala převažovat v jejich prospěch a zápas začínal být konečně zajímavý. Zvláště když do plzeňských řad nastoupil mariánskolázeňský zametač "Hořké pití", tak následovalo několik rychlých direktů a skóre se začalo otáčet. Kohouti snížili až na 8:3, zápas začínal vrcholit. Jenže to

již na tartanové dráze ladili svoje nástroje muzikanti a chystal se vystoupení Alkoholbandu. Zápas se několikrát prodlužoval, jelikož byla evidentní snaha rozhodčího, aby utkání skončilo pokud možno nerohodně, seč marně za stavu 10:5 byla hra ukončena a všichni se těšili na muziku.

Ovšem pisatel tohoto článku se zachoval velice nezodpovědně a nevyčkal ani prvních tónů a zmizel pod záminkou, že bude držet místa v hostinci Kubán. Tudíž se k následujícím vystoupením kapel může vyjádřit pouze jako lapač informací z druhé ruky. Celé toto vystoupení se odehrálo akusticky s pomocí dvou kanálových zesilovačů a autobaterie, takže s elektrifikovanou basou a kytarou. Jako první vystoupilo Duo Želva a Dumák a svou dvacetiminutovou produkci projeli ve stylu psychedelic music. K tomu použili následujících nástrojů: kytary, gramofonu, smyčce. Coby druhá se představila skupina Antonína Blikače, která odehrála svou produkci ve stylu celého tohoto setkání, tudíž ve mhách alkoholického oparu. Do svého vystoupení zařadila jednu novou punkovou věc. Tato skupina excelovala asi půl hodiny. V závěru se zjevila kapele Mony a smích a jejich čtvrt hodiny měla podle diváckého obecenstva trochu nepovedené finále.

Samotné finále celého odpoledne se ovšem odehrálo až na prknech kubánské terasy.

Oslava v Rohli

Ivoš

Tak rok uplynul a je tu opět Oskava. Tentokrát přehozená do Rohle. Od rána stále prší a z Libiny nás čeká 6 km pěší túra do Rohle. Přicházíme promočení společně s SMS /Smrt mladého sebevraha/ z Valmezů. Setkáváme se s Rozmazlenými dětmi z Hradce a majiteli usedlosti. Za stálého deště přicházejí další lidé. Pomáháme vyklidit konírnu a připravit ji, kdyby neprestalo pršet. Jirka Žižka zatím připravil venkovní pódium, pití, jídlo. A ejhle v 17.30 jako když utne a svítí sluníčko, které jakž takž vysuší vlhké meze. My zatím poskládáme aparát a přes malé nepříjemnosti se může hrát. Dorazí ještě Stará dobrá s párem hosty, dokonce je jako jediné kontroluje divně složená hlídka VB. Prý obsadili Oskavu! Jako první hrají za pěkného počasí Rozmazlené děti - je to příjemná všechnochut. /Garáž, Laura ... atd./ Více takových tanečních kapel by neškodilo. Dále hrají SMS a zahráli skvělý punk i hart core, texty stejně sdílné jako hudba. Překvapil mě Roman Morcz /g, voc/, protože si ho pamatuji jako houni, zblázněnou do blues. Jako poslední zahrála Stará dobrá v dosti změněné sestavě, ale stále se stejným živým humorém, jak je u nich zvykem. Dokonce s nimi vystupuje stará legendární přerovská houně Dikobraz. Po 23 hod. se končí, balí se aparát a přemísťuje se do konírny, kde do rána pokračuje volná zábava, která končí příjezdem ranního autobusu.

Pogo - pogo

Ivoš

Se žatečákama přijíždíme do Plas a odtud pěšky do Sokolníka, prý 3 km... Vedl nás Vejce a ten má opravdu smysl pro turistiku, takže počítám, že jsme ušli asi 7 km. Při cestě vlakem byla pořádná bouřka, takže všude mokro, ale při pěší túře příjemně páliло slunce.

Na samotě Sokolník už byli Šanováci, Divize-Teplice, Lanšbít-Sokolov. Na obloze se to všeli jak prohánělo, ale přesto se aparát za barákem na zahradě postavil, nepřišlo moc lidí, tak se tedy začlo. Jako první hráli Divize, velmi rychlý a stručný hart core, opět potvrzení, že teplické lúno není zdaleka vyčerpáno. Šanov II opět dokázali svoji preciznost. Lanšbít mne úplně překvapil, tolik let jsem jezdil na Androše, ale tohle nemělo chybou. Něco takového bylo kdysi slyšet v Libině od Krokodýla, prostě captain Beefhart v Česku. Po nich nastoupili Kladeňáci, jejichž název mi unikl, hráli velmi rychlý a stručný punk.

Jen si pamatuji, že /g/ hrál v Plexis. ZNC zahráli takový pohodový punk, doslova roztančili celé obecenstvo a ještě museli přidávat. Za šera se pokusila hrát další kapela vedená Bumbríkem ze Sokolova, též punk, ale halogenová světla na pódiu vyhazovala hlavní jistič, takže ještě jednou odehrál Sanov II za mohutné pogové extáze všech zúčastněných. A to se tak málokdy zažije a vidi.

Pak se skládal aparát a já se zvukařem, který odvedl mistrovskou práci odjíždím do Plzně. Na cestu vyzbrojen posledním půllitrem 10 Cambrinus a talířem moc dobrého guláše. Odjížděl jsem s nadějí, že chytnu dobrý spoj na Prahu, ale místní hoši mě zmerčili dříve, než já zmeril, z kterého perónu mi rychlík jede. Takže jsem si velmi hezky povyprávěl s plzeňskými, o nichž jsem zatím jen slyšel; velmi příjemní, drsnější než brněnští, to se musí uznat.

Setkali se u... v Budapešti

-hrk & :w-

Když čas lomcuje oponou, pohně se občas trochu i ta železná. Nás se to týká jenom nepřímo, protože úsek Bratislava-Aš je stále pevně u-kotven, a tak jen ti šťastnější, kteří vlastní pasy a doložky, se mohli účastnit 17. 9. v Budapešti koncertu Jaroslava Hutky a Vlastimila Třešňáka, což byla jejich vůbec první návštěva v zemích východního bloku od jejich odchodu do exilu.

O tomto koncertě se vědělo a hodně mluvilo dost dlouho předem. Původně plánovaná účast asi sta lidí byla vzhledem ke kapacitě sálu několikanásobně překročena, proto bylo nutné uspořádat koncerty dva.

První začal ve tři hodiny. Uvedl ho Jarda Hutka, po něm nastoupil Vlasta Třešňák. Hráli, zpívali a povídali. Přestalo se o půl sesté, což se tedy publiku vůbec nelíbilo, nejradišti by seděli až do večera. Do šesti se konečně s obtížemi podařilo sál vyklidit, aby po přestávce mohl začít druhý koncert.

Během přestávky byla instalována výstava kreseb a obrazů Zdeňka Ingra. Jarda Hutka poskytl interviu redaktorům některých nezávislých časopisů, doplnily se zásoby vína a Třešňák se stihl krásně ožrat. Mezičasem se postupně vracejí lidi z prvního koncertu a nebylo možné je zastavit, takže se začalo hrát v přeplněném sále. Začal opět Hutka, který své vystoupení doplnoval podrobným povídáním o jeho životě na Západě. Zahrál některé starší písni, známé ještě odsud, a spoustu nových o problémech exilu. Pak se dostal ke slovu Třešňák, ale jak jsme již o napsali, byl indisponován alkoholem, tedy jsme se mnoha písniček nedokázali. A tak si alespon symbolicky oblékl tričko s Voknem.

Potom Hutka uvedl Mášu Kubátovou a Ivu Vodrážkovou. Je škoda, že tam nebyli i jiní písničkáři z Čech, ať už proto, že nemají pasy, nebo neměli zájem. Tím skončila o půlnoci komponovaná část a začala volná, ve které dominoval jednoznačně Hutka. Asi pro třicet vytrvalých hrál a zpíval až do rána.

Takže závěrem: koncert Hutky a Třešňáka byl, kdo přijel, ten je viděl, slyšel a mohl si sáhnout. Nepodařilo se ale uskutečnit setkání. Hlavní příčinou bylo, že na koncert přijelo příliš mnoho lidí i z jiných okruhů a nebyla atmosféra, klid, prostor ani čas najít po toliku letech novou společnou řeč. Uvidíme, snad příště. Snad ještě nějaké příště bude.

Pozn. red.: Podstatnou část tohoto programu uvidí diváci Videogazínu Vokna na připravovaném mimořádném čísle spolu s dalšími písničkáři.

Volá Bratislava

P. Inflagranti

Zdá sa, že nie všetci v Bratislave spia pri telke nažraní disco-funky-šlágrovým svinstvom. A rovnako ako pred rokom, keď bola v Bratislave posledná neoficiálna akcia - verejná skúška "Zóny A" s trochu drastickým koncom /viď Voknoviny 3/, sa o trochu vzruchu postaral punk.

30. 8. 88 sa o 13.00!!! - utorok!!! /bezpečnostné opatrenie, ktoré perfektne klaplo/ v jednom malom klube v strede mesta odohráva akcie ako vystríhnutá z Londýna 1976. Začína "KOSA Z NOSA". Čo iné by si mohol dostať od najvačšieho bratislavského chaotika Špaka než chaotický punk? "MLADÉ ROZLETY", ktoré nasledujú, sa viditeľne hlásia k Dead Kennedys a sú prekvapením - ako dobrou hudbou - tak tvrdými textami /Skurvený skinhead/. Vrcholom koncertu sú "LORD ALEX" /hrajú verejne už 3x, čiže sú v porovnaní s 3 debutujúcimi kapelami už ostriehaní mazáci/. Dobrá hudba, ešte lepšie testy /Anarchia tu a dnes/ a bratislavský Rotten-Veslo sú zárukou úspechu. Po niekolkých prídavkoch sa o dobrý záver postarali klasicko-punkoví "POKRYTCI". Slabá aparátura a menšie skúsenosti sa utopili v nadšení a presvedčivosti. 60 ľudí sa v sále výborne bavilo. Dúfam, že sa na podobnej akcii stretneme skor než za rok. Dopočutia.

I mini může být maxi

Lábus

V miniaturním sálečku a navíc za plného provozu restaurace jsem se stal svědkem, že hrát se může skutečně všude. Nabité místnůstka, minimum aparatury, houfec posluchačů, desítka Kozlík a tolerance štangastů /"Tak kdy spustíte ten váš jazz?"/ ve zkratce přibližuje atmosféru, která panovala nedávnou sobotu v periferní pražské hospůdce.

Přesto že nikdo ze svatebčanů, jimž se mělo hrát, se nedostavil, po počátečních zmatcích nebylo proč váhat.

po počátečních zmatcích nebylo proč váhat.
První nastoupili klánovičtí A A POT. Solidně odvedené novovlnné reggae, netradiční hudební postupy, čitelný rukopis zpívajícího kytaristy rámoval celkové vyznění všech skladeb.

Následovala exploze v podobě kapely KMOCHOVA PARALÝZA. Stali jsme se svědkem skutečného českého undergroundu. Snad všechny ostatní skupiny mají hudební základy položené za různými loužemi, Kmochova paralýza vycházela naprosto z pověstného českého muzikantství. Početný ansámbel v obsazení typickém pro veškerá vlastovkářská setkání, včetně krojovaného tria zpěvaček, spustil od podlahy všechny možné lidové hymny ve svérázné úpravě, kdy schopnost přiblížit se vzoru byla limitována stupněm hudebního sluchu, a někde chyběl zcela. To nemohlo vědit nikomu na sále, dokonce ani u výčepu, kde důchodcoví piváři slyšeli písničky svého mládí, a to přímo v podobě, kterou tak důvěrně znali. Úspěch hudebního odkazu předešlých generací byl naprosto evidentní. Konečně české blues, dvacet taktů sem, dvacet taktů tam...

V závěru, folkující Žbirka s několika efergreeny sklízí úspěch především u vlastního publiku. No a potom na chvilinku tahoun dnešní akce, nestárnoucí svědek, přidává pár věcí z jeho klasického repertoáru, který má už teď jedinečnou šanci zlidovět snad i u táborych ohnů.

I když nevím, jestli by zrovna taková "Travička zelená" nebo "Muzikanti, co děláte" řekla něco jiným lidem, než které pojí právě tahle muzika zvaná underground.

Větrná smršt, která se v půli července přehnala nad Prahou, přivála k nám druhé číslo videomagazinu Vokna. A tak se po úvodních Čunaso-vých slovech ocitáme ve středu šlapající kapely The Faction, střídém podporující fantaskně podmanivý zpěv Nico. Záběry z Opatova nejen připomenou neopakovatelnou atmosféru koncertu, ale mohou být i vizuálním doplňkem pražské části alba Behind the Iron Curtain.

Původní reportáž z politováníhodných událostí mírového /!/ koncertu v Plzni nás z poněkud neskutečného vytržení až brutálně vraci do denní reality. Intolerance současného režimu už došla tak daleko, že neváhá zaštítit obušky a psy nejednu z pubertálně-infantilních pophvězd. Na aktuálním tématu a pohotovosti, s jakou je zpracováno, se zde ukazuje jeden z nejvlastnějších přínosů videa jakožto vloni do petrifikované strnulosti oficiálních masmédií.

Nastoupený švih úvodních příspěvků je však postupně rozmlňován a reportáže ze Střeleckého ostrova a "jeho výtvarníků" přímo čiší jistou bezradností. Spíš než vystavovaná díla sledujeme korzuječí obecenstvo a to je - pokud tyto výstavy nechápeme jen z úzce společenského hlediska - věru málo. Oč příjemnější je potom přiblížení pozoruhodného pardubického výtvarníka Zdenka Ingra. Kamera se tu soustřeďuje výhradně na to podstatné a dává prostor i autorovi, aby několika slovy svou tvorbu přiblížil divákům.

Výtvarnou kolekci střídá "satanský" Jim Horáček, který však jen potvrzuje, jakéžeto prostředí je pro underground nejvlastnější. Chybí mi tu některé z novějších Horáčkových písni inspirovaných Tolkienovým Pánem prstenu.

Moravská hudební kolekce, která tvoří jakousi centrální sekvenci videomagazinu, evokuje však spíš atmosféru jednotlivých koncertů než dokonalý vizuálně-hudební zázitek. Přivítal bych širší charakteristiku jednotlivých kapel a jejich zařazení z hlediska kontextu rockové scény. Diskutabilní se mně zde jeví uvedení MCH Bandu, které sice nepostrádá zajímavosti díky hostujícímu V. Markovi, ale pro video je to přece jenom příliš dlouhé. V konfrontaci o to lépe vycházejí Poláci, u nichž mezi písničkami vždycky zbyde chvilka na rozhovor apod.

Sympaticky bezprostřední je kdákání slepic a poskakování dětí do Magorovy recitační vložky, ale proč tolik teatrálních gest, to nechápu. Stokrát řečené pak nezachrání ani kultivovaný projev Jiřího Němce, a když se dovidám, že "básníkům je prabídně a utíkají do Vídne", ráději posouvám přístroj a ocitám se vě Varšavě. Sekvence z nezávislého divadelního studia Theater osmego dna však trpí vytržením z kontextu, takže pro příště bych se přimlouval o celistvější, třebaže delší ukázku.

Závěr videomagazinu tvoří amatérský film Milana Kohouta Podmostní filosofická jatka se zajímavou animovanou složkou. Deklamovaný text mi připomíná Ladislava Klímu, ale netroufám se o to přít, nepatřím totiž mezi přílišné obdivovatele jeho filosofických vývodů.

Videomagazin svou pestrostí jistě zaujme nejen příznivce undergroundu, ale i ty, kteří se k němu zrovna programově nehlásí. Proto by ale měl více dbát na celkovou vyváženosť a prokomponovanost. Mohlo by se totiž snadno stát, že po loupaných vrstvách tu - jak prezentuje ovázaná postava z "podmostního filosofování" - zbyde jen nicota roztríštěných prvků. Naštěstí zůstává naděje, že s neutuchajícím entuziasmem tvůrců bude růst i kvalita, a to nejen technického rázu.

OBČAN A PŘÍSLUŠNÍCI SNB /7. pokračování/

/Pokračování 10. kapitoly - vazba/

O vazbě se rozhoduje usnesením. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost. Stížnost obviněného proti usnesení o vzetí do vazby nebo proti usnesení, jímž se zamítá jeho žádost o propuštění z vazby, nemá odkladný účinek. Odkladný účinek má pouze stížnost prokurátora proti rozhodnutí soudu o propuštění obviněného z vazby.

Výkonem vazby se budeme zabývat v příští kapitole.

Výklad některých pojmu:

Trestním řízením se rozumí řízení podle trestního řádu /tj. podle zákona o trestním řízení soudním/. Skládá se z trestního stíhání a vykonávacího řízení /výkon trestu a ochranných opatření/. Trestním stíháním se rozumí úsek řízení od zahájení trestního stíhání až do právní moci rozsudku nebo až do právní moci usnesení o zastavení trestního stíhání. Trestní stíhání se dělí na přípravné řízení a řízení před soudem. Přípravným řízením se rozumí úsek trestního řízení od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby anebo postoupení vči anebo přerušení nebo zastavení trestního stíhání.

11. Výkon vazby

Vazba se vykonává v ústavech ministerstva spravedlnosti /věznicích/. Podle zákona /§ 360 tr.ř./ je obviněný podroben ve vazbě jen těm omezením, která jsou nutná k zabezpečení úspěšného provedení trestního řízení. Skutečnost je však taková, že podmínky vazby jsou obvykle mnohem horší než ve výkonu trestu odnětí svobody. Obviněný je podrobován omezením, která si objektivní potřeby trestního řízení vůbec nevyžadují. Podrobnosti výkonu vazby upravuje řád výkonu vazby, který je rozkazem ministra spravedlnosti ČSR /zveřejněn v publikaci Trestní řád - komentář II. díl, Panorama Praha 1981/. Dozor nad výkonem vazby má prokurátor, v jehož obvodu se věznice nachází. Orgány SNB /např. vyšetřovatel/ nemají mít na podmínky vazby žádný vliv. Výjimku tvoří povolené návštěvy příbuzných a opatření, která proti obviněnému může použít náčelník věznice na pokyn vyšetřovatele, a to ve dvou případech: chová-li se obviněný k vyšetřovateli urážlivě anebo odmítá-li bez dostatečného důvodu splnit povinnost, stanovenou trestním řádem /o jaké povinnosti jde, viz kap. 8./. Tímto pořádkovým opatřením může být např. odnětí práva na přijetí báličku nebo samovazba až 15 dnů.

Další fázi věznění - výkon trestu odnětí svobody nebude popisovat. Výkon vazby ve věznicích a výkon trestu odnětí svobody v nápravně výchovných ústavech zabezpečují příslušníci Sboru nápravné výchovy, kteří spadají pod ministerstvo spravedlnosti.

12. Osobní prohlídka

V kapitole 9. - zadržení osoby podezřelé jsme pojednali o právní úpravě a praxi osobní prohlídky zadrženého, který je podezřelý z trestného činu.

Jiný případ nastává, je-li podezření, že někdo má u sebe věc důležitou pro trestní řízení. Takovou prohlídku je možno provést u kohokoliv. Nutným předpokladem však je, aby prohlídka byla prováděna v rámci trestního stíhání, tj. po jeho zahájení. /Stačí ovšem trestní stíhání ve vči, tj. bez vznesení obvinění proti konkrétní osobě./ V neodkladných případech je možno trestní stíhání zahájit právě osobní prohlídkou. Nařídit osobní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán. Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán k tomu potřebuje předchozí souhlas prokurátora. Příkaz k prohlídce musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se osobě, u níž se prohlídka koná, při prohlídce, a není-li to možné, nejdéle do 48 hodin po ní. Na příkaz uvedených orgánů může prohlídku vykonat orgán SNB. Bez příkazu nebo souhlasu prokurátora může vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán anebo orgán SNB vykonat osobní prohlídku jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu předem dosáhnout nelze a věc

nesnese odkladu, anebo jestliže jde o osobu přistízenou při činu nebo o osobu, na kterou byl vydán příkaz k dodání do vazby.

Kdo má u sebe věc, důležitou pro trestní řízení, je povinen ji na vyzvání předložit orgánu činnému v trestním řízení. Nevydá-li ji na vyzvání, může mu být odnata, a to za podmínek obdobných jako u provedení osobní prohlídky.

O vydaných nebo odňatých věcech sepíše příslušný orgán protokol s jejich seznamem; opis vydá osobě, která věc vydala nebo již byla odňata. O vrácení věci viz následující kapitola.

Osobní prohlídku nesmí však provádět orgán SNB při provedení podle zákona o SNB. Podle § 25 tohoto zákona jsou příslušníci SNB pouze oprávněni přesvědčit se, zda ten, koho předvádějí nebo zajišťují, není ozbrojen, a podle povahy případu zbran odebrat. Tohoto ustanovení se často zneužívá k tomu, aby byla provedena de facto osobní prohlídka, při níž se odejmou např. různé písemnosti.

Příslušníci SNB zdůvodňují potom takové odejmutí ustanovením podle § 31, podle něhož jsou oprávněni odejmout věc, o níž lze mít důvodně zato, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propaðnutí nebo může být zabrána. Na stejném ustanovení se odvolávají, když pod záminkou pátrání po hledaných osobách, zbraních, střelivu, výbušninách, omamných prostředcích nebo odcizených věcech se podle § 27 přesvědčují, zda se hledaná osoba nebo věc nenachází v dopravním prostředku. Konečně je třeba se ještě zmínit o tom, že samotné provedení, pokud nejde o pachatele trestného činu apod., je zákonem o SNB upraveno jako sankce za to, že osoba předvolaná k podání vysvětlení podle § 19 se bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů nedostaví. Výzva, aby osoba následovala příslušníky SNB k podání vysvětlení ihned /a to je běžná praxe zvláště u StB/, není provedením, a orgány SNB tudíž nemají právo přesvědčovat se o tom, zda osoba má u sebe zbran; tím méně mají právo na osobní prohlídku.

13. Domovní prohlídka

Domovní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že v bytě či jiné místnosti nebo v prostoru k nim náležející je věc důležitá pro trestní řízení nebo že se tam skrývá osoba podezřelá z trestného činu. O příkazu k domovní prohlídce, resp. souhlasu prokurátora a orgánech, které ji provádějí platí totéž, co uvedeno v kapitole 12 o osobní prohlídce.

Domovní /a také osobní/ prohlídku lze vykonat jen po předchozím výslechu toho, u koho /na kom/ se má vykonat, a to jen tehdy, jestliže se výslechem nedosáhlo ani dobrovolného vydání hledané věci, ani odstranění jiných důvodů, které vedly k prohlídce. Předchozího výslechu není třeba, jestliže věc nesnese odkladu a výslech nelze provést okamžitě.

Orgán vykonávající domovní prohlídku je povinen umožnit osobě, u níž se prohlídka koná, nebo některému dospělému členu její domácnosti účast při prohlídce. O právu účasti při prohlídce je povinen tyto osoby poučit.

K výkonu domovní /i osobní/ prohlídky je třeba přibrat osobu, která není na věci zúčastněná. Obdobně jako u osobní prohlídky vydá orgán, který ji vykonal, osobě, u níž byla vykonána písemné potvrzení o jejím výsledku, jakož i o převzetí věcí, které byly při prohlídce vydány nebo odňaty, anebo opis protokolu. Toto potvrzení, resp. opis protokolu vydá ihned, a není-li to možné nejdéle do 48 hodin.

Stejně jako u osobní prohlídky platí, že domovní prohlídka musí být provedena v rámci trestního stíhání, resp. se jí trestní stíhání zahajuje. Hrubým porušením ústavou zaručené domovní svobody jsou tzv. divoké domovní prohlídky, kdy příslušníci SNB vtrhnou do bytu, prohlížejí ho a odnášejí věci. Tento zlovolný akt je trestným činem. Postrádá pochopitelně všechny náležitosti: doručení usnesení s příkazem o domovní prohlídce v rámci trestního stíhání, písemný souhlas prokurátora na usnesení, předchozí výslech osoby, u níž se prohlídka koná, přítomnost nezúčastněné osoby, vydání opisu protokolu o domovní prohlídce se seznamem odňatých věcí. Takovou "prohlídku" je nutno se vší rozhodností odmítnout, a to vsemi přiměřenými prostředky, včetně násilí nebo hrozby násilí.